

Lektionskatalog - teori

Bachelor i sygepleje

1. semester
Hold 2012

August 2012

Indhold

1. Semester	3
Oversigt over fag og undervisere	3
Undervisningsformer	3
Oversigt over fagenes fordeling over semestret	4
Fag	5
Studieintroduktion	5
Introduktion til sygeplejestudiet	5
Studie og læseteknik	5
Informationskompetence 1., 2. & 5. semester	5
Sygeplejevidenskab	7
Sygeplejekursus 1	7
Sygeplejekursus 2	8
2A Patientologi	9
2B Hvad er sygepleje?	9
2C Kropslige funktioner og problemer relateret til kroppens pleje	9
2D Ernæring og sygepleje	10
2E Kredsløb, respiration og legemstemperatur	11
2F Udskillelser af fæces og urin	11
2G Hvile og søvn	11
2H Immobilitet	12
2I Behovsteori - Virginia Henderson	12
2J Problemløsning i sygeplejen – sygeplejeprocessen - praksisbeskrivelse	12
Sundhedsvidenskab	13
Videnskabsteori og forskningsmetodologi kursus 1	13
Ergonomi	13
Ernæringslære og diætetik, 1. semester	14
Naturvidenskab	15
Anatomi, fysiologi, embryologi/genetik og biokemi	15
Planlægning af Anatomi, fysiologi og Biokemi, 1+2 semester	16
Kredsløb, blodet, lymfesystemet, infektionsforsvaret	16
Respirationen	17
Ernæring, fordøjelse, stofskifte	17
Nyrer, urinveje	17
Hud og sanser	18
Nervesystemet og det endokrine system	18
Bevægeapparatet	18
Cellen, celle deling og basal genetik	18
Den fysiologiske aldring	19
Mikrobiologi, del 1	19
Samfundsvidenskab	20
Jura, del 1	20
Organisation og ledelse, del 1	20
Kulturnatten	21

1. Semester

Oversigt over fag og undervisere

Fag	ECTS	Lektioner	Underviser
Studieintroduktion			Suzanne Møller, Institutleder, cand.pæd. Hedwig Kamphof, Sygeplejelærer, MHSN
Informationskompetence		12	Hanne Kristoffersen, Bibliotekar Hedwig Kamphof, Sygeplejelærer, MHSN
Sygeplejekursus 1	1,5	14	Birgit Lynggaard, lektor, cand.cur. Niviaq Lind, Sygeplejelærer
Sygeplejekursus 2	7,5	70	Birgit Lynggaard, lektor, cand.cur. Silvia Isidor, sygeplejelærer, stud. Master Rikke de Neergaard, Sygeplejelærer, cand.mag
Videnskabsteori og forskningsmetodologi	1,5	12	Bodil Karlshøj, MPH Rikke de Neergaard, Sygeplejelærer, cand.mag
Ergonomi	1,0	10	Silvia Isidor, sygeplejelærer, stud.master
Ernæringslære og diætetik	1,0	12	Pia Cordt Olsen, cand.med. vet.
Anatomi/fysiologi/genetik/embryologi/biokemi	10,0	100	Pia Cordt Olsen, cand. med vet
Mikrobiologi	2,0	20	Pia Cordt Olsen, cand. med vet
Jura 1	0,5	4	Turid Skifte, sygeplejerske MPH
Organisation og ledelse 1	1,0	10	Lise Becker Rosing, udviklingssygeplejerske

Undervisningsformer

Forelæsning

Formidling af viden ved forelæsning eller oplæg fra underviseren

Underviseren forelæser omkring centrale elementer i pensum, eller specielle emner. Forelæsningen skal give en overblik over området. En forelæsning eller et oplæg kan være for den enkelte klasse, men det kan også være for større forsamlinger.

Dialog

Dialog og diskussion mellem studerende og underviser på mindre hold eller i grupper

Undervisningen vil være mere detaljeret omkring særlige emner eller problemstillinger, og der vil være en inddragelse af de studerende. Dialog eller diskussion vil foregå med i klassen eller i mindre grupper.

Gruppe/individuel arbejde

Gruppe/individuel arbejde med fremlæggelser og opponenterfunktion

Ved gruppe/individuel arbejde er der i reglen tale om arbejde ved siden af undervisningen. Der kan være afsat tid på skemaet, hvor en lærer vil være til rådighed i en del af tiden, men ellers er det de studerende selv, der er ansvarlige for planlægningen.

Oplæg fra studerende med faglig vejledning

Ved oplæg er der, som ved gruppe/individuelte arbejde, i reglen tale om arbejde ved siden af undervisningen. Der kan være afsat tid på skemaet, hvor en lærer vil være til rådighed i en del af tiden, men ellers er det den studerende selv, der er ansvarlig for planlægningen.

Oversigt over fagenes fordeling over semestret

	Studiein- troduk- tion	Sygeple- jekursus 1	Sygeple- jekursus 2	Viden- skabsteori	Ergonomi	Ernærings- lære	Anatomi og fysiologi	Mikro- biologi	Jura I	Organisati- on og le- delse	Klinik (x) og klinisk under- visning
Fag/ Uge											
35											
36											
37											
38											
39											
40											X
41											
42											
43											
44											
45											X
46											
47											
48											
49											XX
50											
51											
1											
2											
3											
4											
5			Prøve								

Fag

Studieintroduktion

Introduktion til sygeplejestudiet

Mål: At den studerende tilegner sig overblik over struktur og indhold i sygeplejerskeuddannelsen ved Ilisimatusarfik, Institut for Sygepleje- og sundhedsvidenskab.

Kursusindhold: Uddannelsesstruktur og indhold samt generelle forhold vedrørende afvikling af prøver.

Undervisningsformer: Forelæsning

Studie og læseteknik

Mål: At den studerende tilegner sig studiekompetencer der er relevante for en videregående uddannelse.

Kompetenceniveau: At den studerende er bevidst om og tager ansvar for egen læring. At den studerende kan anvende relevante læseteknikker til forskellige typer tekst. At den studerende får kendskab til understregnings og notatteknikker.

Lektioner 4

Kursusindhold: Studieteknikker og studievej. Læse- og notatteknikker.

Undervisningsformer: Dialog og individuelle øvelser

Informationskompetence 1., 2. & 5. semester

Informationskompetence skal kvalificere til at kunne sortere og udvælge et relevant indhold til aktuelle sygeplejefaglige problemstillinger og det skal bidrage til at anvende informations-søgning for at kunne finde relevant sygeplejefaglig viden og evidens i diverse informations-systemer og databaser.

Mål for undervisningen

- introducere de studerende til bibliotekskundskab og informationskilder til anvendelse i informationssøgning.
- forberede de studerende til kritisk læsning og refleksion i informationssøgeprocessen.
- give de studerende redskaber til at beherske informationssøgning.

Kompetence niveau:

Intellectuel kompetence: Den studerende identificerer og vurderer hvilke søgeteknikker, der med fordel kan anvendes i et givent informationssystem samt kan redegøre og vurdere valget af informationskilder.

Faglig kompetence: Den studerende anvender selvstændigt bibliotekets fysiske materiale-samling(bøger, Bibliotekskundskab) og udvikler søgestrategier, søgeprofiler, identificerer potentielle informationskilder samt anvender forskellige former for søgeteknikker.

Kursusindhold: Almen bibliotekskundskab, søgestrategier, søgeprofiler og anvendelse af søgeteknikker samt valg af informationskilder.

Underviser: Bibliotekar og/eller underviser på sygeplejestudiet.

Kurset trin for trin

1. semester: Trin 1: Biblioteksintroduktion 1 (2 lektioner)	Præsentation af biblioteket Fysisk materialesamling DK5 system (alfabetisk + systematisk register) Fysiske informationskilder Øvelser i at søge i de fysiske informationskilder
---	---

1. semester. Trin 2: Biblioteksintroduktion 2 (2 lektioner)	Søgestrategi & søgeprofil Bibliotekskatalogen og søgeteknik Øvelser i at søge i bibliotekskatalogen
2. semester. Trin 3: Informationskompetence (4 lektioner)	Elektroniske informationskilder Generelle søgeteknikker Øvelser
5. semester. Trin 4: Informationskompetence (4 lektioner)	Søgeteknikker i specifikke informationskilder • Databaser • Søgemaskiner Øvelser

Pensum

Hørman, Ester(2007) At vælge de rette (emne)ord – en artikel om emneord i bibliografiske databaser I: *Akademiske Sygeplejersker*, nr. 3 Juli 1007, s11-16

Lindahl, Marianne og Carsten Juhl(2007) Litteratursøgning, I: *Den sundhedsvidenskabelige opgave vejledning og værktøjskasse*, 1.udgave, 1.oplag, FADL's forlag 2007, s.56-59

Rienecker, Lotte(m.fl.)(2008)Litteratur – og informationssøgning til opgaven, I: *Den gode opgave Håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*, 3.udgave, 3.oplag. Forlaget Samfundslitteratur, 2008 s.205-220

Rienecker, Lotte(m.fl.)(2008)Litteratur og kilder, I: *Den gode opgave Håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*, 3.udgave, 3.oplag, Forlaget Samfundslitteratur, 2008 s.236-265

<http://www.binko.sdu.dk/> (besøgsdato April 2010)

Redaktionelle retningslinjer

<http://www.pi.gl/content/dk/uddannelser/sygeplejerskeuddannelsen/studieorientering>
(besøgsdato April 2010)

Sygeplejevidenskab

Sygeplejekursus 1

Sygeplejens historie og aktuelle situation, herunder fagets legitimering, konstituering og udvikling i relation til samfund og sundhedsvæsen.

14 lektioner

Mål: Målet er, at den studerende opnår viden om den moderne sygeplejes historiske udvikling under skiftende samfundsmæssige forhold.

Kompetenceniveau: Faglig kompetence: Kan anvende viden om den moderne sygeplejes historiske udvikling under skiftende samfundsmæssige forhold i relation til sygeplejerskens aktuelle virksomhedsområde.

Kursusindhold: Der undervises i sygeplejens historie og aktuelle situation. Sygeplejerskeuddannelsens grundlag og historie og sygeplejerskens virksomhedsområde.

Antal ECTS: 1,5

Lektioner: 14

Pensum: 135 sider

Eksamensform: Aktiv deltagelse i faget er obligatorisk.

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Pensum:

Introduktion til historie (2 lekt):

Olden- Jørgensen S (2001). *Til Kilderne! Introduktion til Historisk Kildekritik*. København, G.E.C. Gads Forlag s. 45-58., (kopi) (13 s)

Europa og Danmark (6 lekt) (ca. 70 s)

Elstad, Ingunn (2008): Florence Nightingale og sygeplejen I: *Sygepleje i fortid og nutid – historisk indblik*. DSR, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 64- 85 (20 s) (Kopi)

Olesen AM (2001). Charlotte Munck. Birkelund, Regner (red): *Omsorg kald og kamp*. København. Munksgårds forlag, s. 189-205.(kopi) (16 s.)

Kirkevold Marit (2010). Sygeplejeteorier analyse og evaluering. Munksgaard. S 15-39 (25s) (kopi)

Supplerende litteratur

Glasdam, Stine (2008): Uddannelse af sygeplejersker – belyst fra et fagpolitisk perspektiv I: *Sygepleje i fortid og nutid – historisk indblik*. DSR, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s.104-122 (17 s)

Malchau, Susanne (1998) Kaldet – et ophøjet ord for lidenskab. Perspektiver på Søster Benedicte Ramsings omsorgstanker i lyset af refleksioner over kaldstanken som historisk kategori. Sygeplejersken nr. 47. s. 1-15, (kopi)

Wingender, Nete Balslev (1999): *Firkløveret og Ildsjælene. Dansk Sygeplejeråds historie 1899-1999*. Bind 2. København. Dansk Sygeplejeråd, s. 106-126. Fra mesterlære til studium (kopi) (21 s.)

Wingender, Nete Balslev (1999): *Firkløveret og Ildsjælene. Dansk Sygeplejeråds historie 1899-1999*. Bind 1. København. Dansk Sygeplejeråd, s. 46-67. Kampen for faget (kopi) (20 s)

Grønland (6 lekt) (68 s +)

Balle, Ester: Øst, vest- hjemme bedst. En sygeplejerskes erindringer
Forlaget Atuagkat 2006. S. 95-108 (suppl. 46-94)

Alfred Bertelsen: Sundhedspleje og fødselshjælp i Grønland, samt den almene sundhedstilstand blandt befolkningen. Ugeskrift for læger nr. 19, 1921. s. 1-20 (22 s) kopi

Lange, Ruth; Ezekiasen, Lisa (2004): Sundhedsuddannelser før og nu I: Petrussen, Juana og Therkildsen Lene (red): *Sana 1954-2004*. Nuuk. Atuagkat s. 133 – 144 (11 s.) (kopi)

Rønsager, Mette(2002): Psykisk og somatisk sygdom - hvordan opstod sygdom? Grønlændernes sundheds- og sygdomsopfattelse 1800-1930 s. 30 – 44. (14 s.) pdf

Rønsager, Mette (2002) Sundhedsvæsenet i Grønland i 1800 – og ved starten af 1900 – tallet.

Grønlændernes sundheds- og sygdomsopfattelse 1800-1930 s. 63 – 85 (22 s) pdf

Supplerende:

Oosten, J. et al (2006): *Perceptions of Decline: Inuit Shamanism in Canadian Arctic*. Ethnohistory 53:3. Uddrag.

Tester, F.J & Paule Mcnicoll(2006): Why don't they Get it? In Social history of medicine vol 19. s.87-106 – Uddrag-

Sygeplejekursus 2

Menneskets oplevelser, opfattelser, vilkår og handlinger i forhold til sundhed og sygdom, (lidelse og forstående død), herunder menneskets muligheder, behov og ressourcer.

Mål: Målet er, at den studerende erhverver sig forudsætninger for at kunne udføre den direkte sygepleje med hovedvægt på kropslige funktioner og at kunne udføre direkte sygepleje i forhold til problemer relateret hertil. Endvidere, at den studerende erhverver sig viden om og forståelse for forhold af betydning for at kunne møde og etablere en professionel relation til patienten.

Kompetenceniveau: Intellektuel kompetence: Kan identificere generelle sygeplejefaglige problemstillinger i forhold til kropslige funktioner og analysere og fortolke disse med anvendelse af relevant teori. Kan mundtligt og skriftligt formidle og argumentere teoretisk og videnskabeligt for sine kundskaber, analyser, vurderinger og interventionsforslag med anvendelse af et tydeligt fagsprog. (niveau)

Faglig kompetence: Kan redegøre for forhold af betydning for at kunne møde og etablere en professionel relation til patienten (niveau 2). Kan anvende sygeplejeprocessen og andre udvalgte sygeplejeteorier som analysemetode i bearbejdning af generelle sygeplejefaglige problemstillinger (niveau 2).

Kursusindhold: Der undervises i teoretiske perspektiver på sundhed og sygdom, sygeplejens værdigrundlag, menneskets kropslige funktioner samt problemer relateret hertil. Professionel relation mellem patient og sygeplejerske og udvalgte sygeplejeteorier inkl. sygeplejeprocessen.

Antal ECTS: 7,5

Lektioner: 70

Pensum: 675 sider

Eksamensform: Individuel opgave.

Intern bedømmelse

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Centrale områder og pensum

2A Patientologi

6 lektioner. Pensum ca. 60 sider.

Hvordan sygdom indvirker på menneskers livskvalitet og oplevelse af velvære og mestring. Patientens identitet og roller. Mødet med patient og pårørende.

Pensum

Hall E, Graubæk AM (2010): Patientologi- fra fortælling til grundlæggende værdier i Patientologi- at være patient. Gads forlag 1. udgave 1. oplag. s 21-70 (49 s).

Bastøe, Liv-Karin Halvorsen, 2009, "Reaktioner og strategier i bearbejdningen af sygdom og ulykke" I: Pedersen, Søren (red.) *Sygeplejebogen 1 del 1, Patientologi – Sygeplejens værdier og Virksomhedsfelt*, 3. udgave, Gads Forlag. Side 51 – 76 (26 s).

Storaker, Jorunn, 2009, "Sygeplejersken i mødet med patient og pårørende". I: Pedersen, Søren (red.) *Sygeplejebogen 1 del 1, Patientologi – sygeplejens værdi og virksomhedsfelt*, 3. udgave, Gads Forlag. Side 163 –174 (11 s).

2B Hvad er sygepleje?

6 lektioner (ca. 60 s)

Sygeplejefprofession, virksomhedsområde og sygeplejens værdigrundlag. Introduktion til sygeplejefaget, og dets relation til øvrige fag. Perspektiver på sundhed og sygdom.

Pensum

Rath, Ulla (2007): Virksomhed som sygeplejerske I: Pedersen, Søren: *Sygeplejebogen 1, 1. del: Patientologi, sygeplejens værdier og virksomhedsfelt* Gads forlag 3. udgave. Kap 5 s. 77-94 (15 s)

Hansen, Helle Ploug (2008): Et dobbeltblik på sygepleje. I. Pedersen Søren (red). *Sygeplejebogen 2, 1.del: Teori og metode*. 2.udgave Gads Forlag, s. 351-367 (14 s).

Honoré, Kirsten (2009): Værdier og værdigrundlag i sygeplejen I: Pedersen, Søren (red): *Sygeplejebogen 1, 1. del: Patientologi. Sygeplejens værdier og virksomhedsfelt*. GADS FORLAG. 3. Udgave. S. 113-136 (22s).

2C Kropslige funktioner og problemer relateret til kroppens pleje

5 lektioner (50 sider)

Problematisering over personlig hygiejne, urørlighedszone, identitet, sengebad, påklædning og seng. Hygiejne.

Pensum

Hansen, Helle Ploug: Renlighed i sygeplejen. I: Hansen, H.P: Omsorg, krop og død. Gyldendal 1998. s. 118-127 (10 s) (Kopi)

Lawler, Jocalyn (1996): Bag skjermbrettene. Notam Gyldendal

Kap 5: Stell af kroppen og det å lære intimt stell av andre. S.127-142 (15 s)

Kap 6: Forlegenhet, sosiale regler og atmosfæren ved kroppsstell s. 143-161 (18 s) (kopi)

Supplerende

Veje, Pia Lysdal: Nedre toilette i et livsfilosofisk perspektiv – en kvalitativ undersøgelse af indlagte patienters oplevelser ved at få udført nedre toilette. Kandidatspeciale. Afd for Sygeplejevidenskab, Institut for Folkesundhed. Aarhus Universitet nr. 147/2007

2D Ernæring og sygepleje

5 lektioner (53 sider)

Identifikation og vurdering af ernæringsrelaterede problemer og behov. Sygeplejerskens rolle i forhold til patientens ernæring, og væskeindtagelse. Sygepleje til patienter, der er småspisende og har madlede.

Pensum

Hougaard, Lone (2009): Kostforplejning. I: Pedersen, Søren, Mekki Tone Elin (red): *Sygeplejebogen 1. 2. del. Grundlæggende behov* 3.udgave. GADS FORLAG, s. 349-383 (34 s).

Knutstad, Unni (2009): Kvalme og opkastning I: Pedersen, Søren, Mekki Tone Elin (red): *Sygeplejebogen 1, . 2. del. Grundlæggende behov*. 3.udgave. GADS FORLAG s. 389-405 (16 s)

Turner B (2003): Underernæring på sygehuse kan forebygges. I: *Sygeplejersken*. Nr. 10, 100. årgang, Dansk Sygeplejeråd, s 20-23. www.sygeplejersken.dk.

Cases:

Pedersen, Anni Kaae (2005): *Hvordan oplever patienter mad, måltid og appetit i forbindelse med sygdom og indlæggelse*. Aarhus, Afdeling for Sygeplejevidenskab, Aarhus Universitet. Publikation nr. 81; s. 12-17 (Kopi)

Grue, Birgitte (2009): Det kræver et godt helbred at være syg. I: Pedersen, Søren (red): *Sygeplejebogen 1, 1. Del: Patientologi. Sygeplejens værdier og virksomhedsfelt*. 3. Udgave. København. GADS FORLAG. s.31-44 (10 s)

Forslag til supplerende læsning:

Sortland, Kjersti; Gøtske, Jette Rytøft (2008): *Ernæring – mere end mad og drikke*. København, Gads Forlag, 2. reviderede udgave

Knudsen, Anna (1999): *Mikrobiologi og hygiejne i sygeplejen*. København, Munksgaard Danmark, s. 77-79, 288-301. (15 s)(kopi)

2E Kredsløb, respiration og legemstemperatur

6 lektioner

Sygepleje til patienter med problemer i relation til ovennævnte herunder observation, værdimåling, lejrning.

Pensum

Holst, Inger Johanne (2009): Kredsløbet. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del - Grundlæggende behov*. 3. Udgave. GADS FORLAG, s. 125-153. (27 s)

Holst, Inger Johanne (2009): Respiration. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del- Grundlæggende behov*. 3.udgave, 1.oplag. København. GADS FORLAG, s. 105-123. (19 s)

Holst, Inger Johanne (2009): Temperaturregulering. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del.- Grundlæggende behov*. 3.udgave. København. GADS FORLAG, s. 157-182 (25 s).

2F Udskillelser af fæces og urin

4 lektioner

Faktorer der kan påvirke tarmfunktionen. Tarmanamnese. Sygeplejehandlinger til regulering af tarmfunktion ved obstipation, diaré eller fæcesinkontinens. Patientoplevelser.

Faktorer, der kan påvirke blæretømning. Observationer. Urininkontinens. Sygepleje til patienter med vanskelig blæretømning, urininkontinens og kateter.

Pensum

Fredriksen, Arnhild; Arneberg, Hilde M.(2009): Vandladning. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del. Grundlæggende behov*. 3.udgave. København. GADS FORLAG, s. 211-239 (28 s).

Øverlie, Anne (2009): Sygepleje i forbindelse med udskillelse af fæces. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del Grundlæggende behov*. 3.udgave. København. GADS FORLAG, s. 185-206 (22 s).

2G Hvile og søvn

2 lektioner

Faktorer, der påvirker den normale søvn. Sygepleje til patienter med søvnproblemer.

Pensum

Bachmann, Merete; Lindhardt, Jette (2009): Patientens behov i forbindelse med søvn og hvile. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, 2.del. Grundlæggende behov*. 3.udgave. København. GADS FORLAG, s. 263-302 (39 s).

Bastøe, Liv-Karin H; Frantsen, Anne-Marie (2002): Søvn og hvile. I: *Almen sygepleje3. Patient og sygeplejerske. Krop, omgivelser og handlinger*. I: Kristoffersen, Nina Jahren. København, Gads Forlag, s. 260-262. (3 s)

2H Immobilitet

5 lektioner

Komplikationer ved immobilitet og principper for sygeplejen ved den immobile patient.

Pensum

Larsen, Birte (2009): Aktivitet og immobilitet – sengelejets komplikationer. I: Pedersen, Søren, (red): *Sygeplejebogen 1, . 2.del Grundlæggende behov*. 3.udgave. København. GADS FORLAG, s. 309-343.(35 s)

Maaløe, Lis; Poulsen, Ingrid (2002): *Inaktivitet, immobilitet og sygepleje*. København, Munksgaard Danmark; s 20-26, 48-52. (11 s) (kopi)

2I Behovsteori - Virginia Henderson

7 lektioner. Pensum ca. 70 sider.

Grundlæggende behov og Virginia Hendersons grundlæggende principper

Pensum

Henderson, Virginia (2000): ICN, *Sygeplejens grundlæggende principper*. København, Dansk Sygeplejeråd, s. 14-58 (45 s).

Mathisen, Jorunn (2009): Hvad er sygepleje? – Virginia Hendersons svar. I: Nielsen, Birthe Kamp (red). *Sygeplejebogen 1, 2. del: Grundlæggende behov*. 2. udgave. København, G.E.C. Gads Forlag, s. 11-30 (9 s).

Pahuus, Mogens (2004): Behov. I: Lyngaa J (red). *Sygeplejefag, refleksion og handling*. 2. udgave. København, Munksgaard Danmark; s.119-140 (22 s)(kopi).

Uddybende:

Henderson, Virginia (1995): *The nature of nursing: en definition og dens implikation for praksis, forskning og uddannelse*. København, Munksgaard Danmark, s. 24-47.

Maslow, Abraham H (1976): *På vej mod en eksistenspsykologi*. København, Nyt Nordisk Forlag, s. 15-31

2J Problemløsning i sygeplejen – sygeplejeprocessen - praksisbeskrivelse

5 lektioner. Pensum 45 sider.

Pensum

Kristoffersen, Nina Jarhen m. fl (red)(2005): Grundlæggende sygepleje 1. Munksgaard Danmark 1. udgave. kap 6: Beslutningsprocesser i sygepleje s. 184- 214

Jensen, Uffe Juul (1993): *Sygdomsbegreber i praksis*. Munksgaard, 1993. Side 269-280 (kopi).11 s

Vibeke Zoffmann Knudsen: Sygeplejeprocessen som samarbejdsmodel. Klinisk sygepleje, nr .5 /1992

Supplerende

Odgaard, Eva (2007): Kundsksbaseret og problemorienteret sygepleje. I: Pedersen, Søren (red): *Sygeplejebogen 1.2. Grundlæggende behov*. Gads forlag 2. udgave. S. 31- 52

Madsen, Inge (2008): Dokumentation i sygepleje – fra dengang til i dag. I: Nielsen, Birthe Kamp: *Sygeplejebogen 2, 1. del: Teori og metode*. Gads Forlag, 2. udgave. Side 247-271.

Sundhedsvidenskab

Videnskabsteori og forskningsmetodologi kursus 1

Mål: At den studerende tilegner sig grundlæggende viden om forskellige videnskabsteoretiske grundpositioner.

Kompetence niveau: Intellectuel kompetence: Kan redegøre for centrale videnskabsteoretiske grundpositioner.

Faglig kompetence: Kan anvende videnskabsteori i analyse af sygeplejefaglige problemstillinger og redegøre for empiri, teori og videnskab.

Kursusindhold: Videnskabsteoretiske grundpositioner, herunder paradigmer, vidensbegrebet, induktion, deduktion.

Antal ECTS: 1,5

Lektioner: 14

Pensum: 135 sider

Eksamensform: Aktiv deltagelse i faget er obligatorisk.

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået.

Pensum

Birkler, Jacob (2007) *Videnskabsteori*. Munksgaard Danmark.

Supplerende: Scheel, Merry (1995): Videnskabsteori samt nogle konsekvenser for sundheds- og sygeplejen. I: Fokus på sygeplejen. Udvalgte artikler fra 1979 til 1992. Munksgaard.

Ergonomi

Mål: At den studerende skal opnå selvstændig kompetence i forhold til at benytte den mest hensigtsmæssige forflytning til den enkelte patient på en fysisk og etisk forsvarlig måde samt udvikle færdigheder i at kombinere forflytningsteknikker og brug af hjælpemidler, således at der tages hensyn til patientens ressourcer/begrænsninger samtidig med at belastninger i plejesituationen undgås.

Den studerende skal opøve evnen til, at vurdere arbejdssituationer i ergonomisk øjemed og vejlede og instruere andre i forflytningsteknik. Få indsigt i hvilke rettigheder og krav der er i forhold til arbejdsmiljø og ergonomi.

Kompetence niveau: Faglig kompetence: Kan analysere konkrete sygeplejefaglige ergonomiske problemstillinger og drøfte mulige sammenhænge, årsager og konsekvenser knyttet til disse. Kender lovgrundlaget for arbejdsmiljø.

Praksis kompetence: Kan selvstændigt udføre forflytningsteknik i forhold til centrale kliniske patientsituationer som f.eks. patienter med lammelser.(Niveau 3)

Kursusindhold: Anatomi, fysiologi og patologi i forhold til ergonomi. Kropsbevidsthed og hensigtsmæssig brug af kroppen. Arbejds- og forflytningsteknikker, hvori der indgår: Fysiske

love, naturlige bevægemønstre, vægtoverførsel, kendskab til og brug af hjælpemidler. Arbejde med flere hjælpere og brug af kommandoer. Lov om arbejdsmiljø.

Lektioner 10

Antal ECTS: 1

Lektioner: 10

Pensum: 90 sider

Prøveform: Aktiv deltagelse i faget er obligatorisk

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Pensum

Lunde, Per Halvor (2010) *Forflytningskundskab*. Gads forlag. s.15 - 163.

Lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 af lov om arbejdsmiljø. www.nanoq.gl

Ernæringslære og diætetik, 1. semester

Mål: At den studerende kan arbejde såvel teoretisk som klinisk med ernæring og opnår viden om og forståelse af ernæringslære og klinisk ernæring set i et fysiologisk, samfunds- og kulturteoretisk ernæringsperspektiv, herunder identificerer ernæringsrelaterede sundhedsproblemer på individ-, gruppe- og samfundsplan. Dette så den studerende kvalificerer sig til at kunne udarbejde, gennemføre og evaluere handlingsplaner inden for sygeplejerskens ansvars- og kompetenceområde.

Kompetence niveau: Faglig kompetence: Kan analysere konkrete sygeplejefaglige ernæringsmæssige problemstillinger og drøfte mulige sammenhænge, årsager og konsekvenser knyttet til disse. Er fortrolig med centrale interventionsmuligheder, og kan beskrive muligheder og begrænsninger i brugen af disse i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår. (Niveau 3)

Kursusindhold: Ernæringspolitik og levnedsmiddellovgivning.

Levevilkår, livsstil og livsformers betydning for kost, kostvaner og sundhedskompetence i et historisk, nutidigt og kultur perspektiv.

Identifikation af den fejlnærede patient vha. objektive og subjektive observationer og udregning af energibehov i forhold til indtag, herunder ernærings- og væskebehov ved forskellige sygdoms- og ernæringstilstand.

Lektioner 10

Antal ECTS: 1

Lektioner: 10

Pensum: 100 sider

Eksamensform: Individuel opgave i kostplanlægning i 2. semester.

Intern censur

Bedømmelse: GGS-skala

Pensum

Ovesen Lars, Allingstrup Lene, Poulsen Ingrid: Ernæring og diætetik, 9. udgave, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, 2007, s. 15, 19-61, 63-70, 71-84, 95, 96 – 129

Bjerregaard Peter: Folkesundhed i Grønland, Inussuk, Arktisk Forskningsjournal 1, 2004, downloades fra www.paarisa.gl, eller www.peqqik.gl

Ernæringsrådet, (2005): Sunde råd – om kost og bevægelse for børn i alderen 4-10 år. www.paarisa.gl

Miljøgifte – ophobes i dyr og mennesker. Red. Johansen, P. Rydahl, Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. DMU 2007. Downloades fra www.dmu.dk

Diverse oplysningsmaterialer

Supplerende litteratur:

Pars Tine, ph.d afhandling (2000): Forbruget af traditionelle grønlandske fødevarer. Det sundhedsvidenskabelige fakultet, Københavns Universitet

Naturvidenskab

Anatomi, fysiologi, embryologi/genetik og biokemi

Mål: At den studerende opnår viden om og forståelse for den humane organismes normale anatomi og fysiologi samt basal genetik og embryologi.

At den studerende introduceres til udvalgte emner inden for biokemien, der danner baggrund for forståelse af fysiologi, sygepleje, ernæring, farmakologi og sygdomslære.

Kompetenceniveau: Dybdegående indsigt indenfor fagene anatomi, fysiologi og biokemi, der kan danne baggrund for analyse af konkrete sygeplejefaglige problemstillinger.

Kursusindhold: Der undervises i humane celler, væv og organer, herunder embryologi, organernes placering, opbygning, funktion og indbyrdes sammenhænge samt organismens reaktions- og kompensationsmuligheder. Herudover omhandler kurset basal genetik og den fysiologiske aldring.

Der undervises i den humane organismes kemiske sammensætning herunder opbygning og funktion af lipider, kulhydrater, nukleinsyrer, enzymer og proteiner samt emner inden for organismens biokemiske processer herunder proteinsyntese, syre-base-regulering, stofskifte og energiproduktion.

Lektioner: 102

Pensum: 1170 sider

Eksamensform: Individuel skriftlig prøve.

Intern censur

Bedømmelse: GGS-skala

Pensum

Dehlin, O. m.fl. (2001), *Gerontologi*, Gads forlag. 2001.

Mikkelsen, T. R. (2005) *Menneskets genetik- en grundbog for sygeplejestuderende*. Nucleus forlag

Nielsen, O. og A. Springborg. (2005) *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg.

Kompendium:

Skanning, PG. Og Møller, BK.(2000) *Anatomi og fysiologi – bind 1*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busk, København, s. 213 – 217, (kopi)

Lillevang, ST. og Møller BK.(2002) *Immunologi –en kortfattet lærebog*. Fadls forlag, København, s. 71 – 72, (kopi)

Dyhrfjeld-Johnsen, J og K.H. Jensen.(2000) *Forstå processerne*. Gads Forlag, s. 105 – 152, (kopi)

Springborg, A. og Nielsen, O. (2002) *Biokemi*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busk, København, s. 86 - 88, fig. s. 108, (kopi)

Sand O, Sjaastad Ø, og Hauge E, (2004) *Fysiologi –en grundbog*, Munksgaard Danmark, København, s.64 – 68, s.161 – 164, s. 466 – 476, (kopi)

Planlægning af Anatomi, fysiologi og Biokemi, 1+2 semester

	Indhold	ECTS	Lektioner
1. sem.	Introduktion til Anatomi og fysiologi		4
	Kredsløbet, blodet, lymfesystemet, infektionsforsvaret	1,5	12
	Respiration	0,5	4
	Ernæring, fordøjelse, stofskifte	1,5	14
	Nyrer, urinveje	1	6
	Hud og sanser	0,5	6
	Nervesystemet, det endokrine system	2	20
	Bevægeapparatet	1,5	14
	Cellen, celledeling, basal genetik	1,5	14
	Den fysiologiske aldring	1	8
	Kønsorganer		2
2. sem.	Kønsorganer	0,5	2
	Embryologi	1,5	14
		13	120

Kredsløb, blodet, lymfesystemet, infektionsforsvaret

Kredsløbet

- Hjertets opbygning og funktion
- Blodkar
- Karsystemets opbygning
- Puls
- Blodtryk
- Kredsløbets regulering

Blodet

- Plasma
- Det parakapillære kredsløb
- Blodets celler
- Blodtyper

Lymfesystemet

- Lymfe

Infektionsforsvaret

- Antigener
- Forsvarets tre planer

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 9 – 84 = 75
Skanning, PG. Og Møller, BK. 2000, *Anatomi og fysiologi – bind 1*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busk, København. Side 213-217= 5 (kopi)
Lillevang, ST. og Møller BK. 2002, *Immunologi – en kortfattet lærebog*. Fadls forlag, København. Fig. 9.1 (Kopi)

Respirationen

- Den respiratoriske del af luftvejene
- Den konduktive del af luftvejene
- Respirationscentret
- Gastransporten

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 86 – 106 = 20

Ernæring, fordøjelse, stofskifte

Ernæring

- Næringsstofferne

Fordøjelsessystemet

- Fordøjelsesorganerne
- Enzymer og fordøjelse

Stofskiftet

- Omsætning af kulhydrat, protein, lipider
- Regulering af blodglukose
- Appetitreguleringen
- Temperaturreguleringen

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 108 – 166 = 58
Dyhrfjeld-Johnsen, J og K.H. Jensen. 2000, *Forstå processerne*. Gads Forlag. Side 105-117 + 123 – 152 = 31 (kopi)
Sand O, Sjaastad Ø, og Haug E, 2004, *Fysiologi – en grundbog*, Munksgaard Danmark, København. Side 466-476= 10 (kopi)
Springborg, A. og Nielsen, O. 2002, *Biokemi*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busk, København. Side: 86-88 + fig.108 (kopi)

Nyrer, urinveje

Nyrerne og urinvejens opbygning

Nyrernes funktion

Syre-base Balance

Transportprocesser

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 168 – 196, 392 – 400 = 36

Hud og sanser

Hudens opbygning
Hudens blodforsyning
Lydopfattelse
Ligevægtsopfattelse
Lysopfattelse

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 197- 230 = 33

Nervesystemet og det endokrine system

Nervesystemet

- Nervevævet
- Nerven
- Det centrale nervesystem
- Det perifere nervesystem
- Det somatiske nervesystem
- Det autonome nervesystem
- Reflekser og smerte
-

Det endokrine system

- hormonernes funktion og inddeling
- styring af hormondannelse og – udskillelse

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 232 – 296 = 64

Sand O, Sjaastad Ø, og Haug E, 2004, *Fysiologi – en grundbog*, Munksgaard Danmark, København. Side 161-164= 4 (kopi)

Bevægeapparatet

- led
- kroppens opbygning
- knoglernes forskellige væv
- calcium- og fosfatstofskiftet
- skeletmuskler

Pensum:

Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 318 – 390 = 72

Cellen, celle deling og basal genetik

Cellens opbygning

- Cellens organeller og deres funktion

Celledeling

- Mitose og meiose

Basal genetik

- Proteinsyntese

- Kromosom afvigelser og mutationer
- Nedarving og stamtræer, herunder blodtyper

Pensum:

Bennedbæk, O. 1994, *Embryologi, genetik og medfødte misdannelser*. Nyt nordisk forlag 1. udg. 1. oplag. Side 237 – 246 = 9
 Mikkelsen, T. R. 2005, *Menneskets genetik- en grundbog for sygeplejestuderende*. Nucleus forlag. Side 6 – 73 = 67
 Nielsen, O. og A. Springborg. 2005, *Ind under huden - Anatomi og fysiologi*. Munksgaard Danmark 2. udg. Side 400 – 404 = 4
 Dyhrfjeld-Johnsen, J og K.H. Jensen. 2000, *Forstå processerne*. Gads Forlag. Side 118-122=5 (kopi)

Den fysiologiske aldring

Homostase, adaption

Cellens aldring

Biologiske aldersforandringer

Pensum:

Dehlin, O. m.fl. 2001, *Gerontologi*, Gads forlag. 2001. Side 38-110 + 126-150 = 96

Mikrobiologi, del 1

Mål: At den studerende opnår viden om mikroorganismers forekomst, morfologi, vækstbetingelser og særlige egenskaber, og at den studerende opnår forståelse for samspillet mellem mikroorganismer, mennesker og miljø.

Kompetencer: Dybdegående indsigt indenfor faget mikrobiologi, der kan danne baggrund for analyse af konkrete sygeplejefaglige problemstillinger.

Kursusindhold: Der undervises i almen mikrobiologi, herunder forekomst, morfologi og forplantning indenfor grupper af mikroorganismer, samt infektionsbegrebet og immunologi og udvalgte patogene mikroorganismer, herunder smitterisiko og behandling.

Lektioner: 19

Pensum: 180 sider

Eksamensform: Individuel skriftlig prøve sammen med fagene sygdomslære og mikrobiologi efter 2. semester. Fagene skal bestås for sig.

Bedømmelse: Bedømmes efter GGS skalaen. Sygdomslære kursus 1 vægter i prøven med 50 %, farmakologi inkl. medicinregning vægter 30 %, mikrobiologi vægter 20 %.

Pensum

Andreassen, Margit og Bech Hansen, Lene: *Mikrobiologi – en grundbog for sygeplejestuderende*. Nucleus forlag 2009

Østergaard, Claus: *Grundlæggende mikrobiologi og infektionsmedicin*. (kopi)

Ericson E. og Ericson T.: *Klinisk mikrobiologi*. (kopi)

Supplerende materiale

Hygiejne og madlavning. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Fødevarestyrelsen (kopi).

Fakta om fødevarehygiejne. Tilberedning. Ministeriet for Familie-og forbrugeranliggender. Fødevarestyrelsen (kopi).

Fakta om fødevarehygiejne. Bakterier. Ministeriet for Familie-og forbrugeranliggender. Fødevarestyrelsen (kopi).

Centrale elementer

- Hygiejnens og mikrobiologiens historie
- Mikroorganismers inddeling
- Infektionsbegrebet
- Immunitet vaccination og kemoterapi

Samfundsvidenskab

Jura, del 1

Mål: Målet er at den studerende tilegner sig viden om retningslinjer vedrørende studerendes forhold samt forståelse for lovgivning omkring tavshedspligt.

Kompetenceniveau: Fagkompetence: den studerende kender lovgrundlaget for tavshedspligt og er fortrolig med konsekvenser af lovgivningen. (Niveau 3)

Kursusindhold: Der undervises i retningslinjer for sygeplejestuderende og lovgivning om tavshedspligt.

Lektioner: 4

Pensum: 45 sider

Bedømmelse: Den studerende tilkendegiver ved sin underskrift af erklæring om tavshedspligt sin indsigt i faget.

Pensum

Hybel, Ulla (2006) *Sundhedsret - for sygeplejersker*. Nyt Nordisk Forlag. s. 54-101

Landstingsforordning nr. 6 af 31. maj 2001 om patienters retsstilling

Straffelov om Grønland hvori sidder lovtekst om tavshedspligt.

Landstingsforordning nr. 7 af 30. oktober 1995 om sygeplejerskers autorisation og virke'

Organisation og ledelse, del 1

Mål: Målet er at den studerende får en forståelse af sundhedsvæsnets organisatoriske opbygning og at den studerende får kendskab til forskellige måder at lede og organisere sygeplejen på.

Kompetenceniveau: Faglig kompetence: kender og kan redegøre for sundhedsvæsnets organisation

Kursusindhold: Undervisningen giver en indføring i sundhedsvæsnets opbygning samt sygeplejerskens organisatoriske indplacering og en indføring i ledelsesmæssige opgaver, sygeplejersken har i forbindelse med organisering af sygeplejen. (Niveau 2).

4 dage med observationspraktik indgår. Se særskilt Lektionskatalog for Klinisk Undervisning.

Antal ECTS: 1

Lektioner: 10

Pensum: 90 sider

Eksamensform: Deltagelse i faget er obligatorisk.

Bedømmelse: Bestået /ikke bestået.

Pensum

Bakka, JF m.fl.: Organisationsteori, struktur, kultur, processer Handelshøjskolens forlag 2004. 4.udgave. kap 1: Hvad er organisation og organisationsteori s. 11-38 (17 s) kopi

Bydam, Jens m.fl. Organisering og ledelse af sygeplejen, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busk, København 2003. Kap 9, Sygeplejerskens organisatoriske indplacering i ledelsesstrukturen, s. 135 – 143 (9 s) kopi

Uhrenfeldt, Lisbeth og Erik Elgaard Sørensen (red.): Sundhedsfaglig ledelse Gads Forlag, 2011. Kap. 7, Afdelingssygeplejersken - faglighed i ledelse af afsnittet, s. 145- 156 (10 s.) (kopi)

Møller Pedersen, Keld (red) Sundhedsvæsenets økonomi, organisation og ledelse, Gads forlag 2005. Kap 7, Sygepleje og ledelse, s. 210- 214, 228-235 (13 s) kopi

Hamrann, Torunn: Plejekulturen. Omsorg og pleje med højteknologien som partner. Borgen 1994 - kap 2 og 3 s. 42-65 (20s) kopi

Dansk Sygepleje råd (1992) *De sygepleje etiske retningslinier*. www.dsr.dk

Sundhedsreformen – regionalisering af sundhedsvæsenet i Grønland. *Konsekvenser for organisationen, de ansatte og borgerne i Grønland*. 2010. S. 1-12 (12 s.)(kopi)

Kulturnatten

Deltagelse i Instituttets arrangement på Kulturnatten er obligatorisk. Holdets særskilte aktiviteter planlægges sammen med underviser i januar.